

Ioannes Montaurius (*Hans Henning*) Oerberg anno 1920 in Dania natus die 17 m. Februarii a. 2010 vita functus est. Cum ille vir optimus linguae Latinae praeceptor fuerit, censemus eius memoriam esse hic illustrandam. Propositum tamen non est de eius vita muneribusque referre, cum iam diu alibi in interreti factum sit, inter alia:

http://la.wikipedia.org/wiki/Hans_Henning_%C3%98rberg

Volumus tantum monstrare eius libros didacticos late diffusos et a multis adhibitos, quibus titulus «Lingua Latina per se illustrata», opus esse totius fere vitae. Rem enim incohat, dum inter annos 1953 et 1961 munere fungitur in Danico Instituto linguis secundum methodum naturalem docendis (*Naturmetodens Sproginstitut*). Cum comperisset secundum Vitae Latinae conventum (*2e Congrès international pour le latin vivant*) Lugduni in Francogallia anno 1959 habitum iri, statuit eum participare. Infra ostendimus textum acroasis, quam ibi Latine fecit, cum iam edidisset quindecim fasciculos suae methodi tunc Lingua Latina secundum naturae rationem explicata vocatae.

Acroasis a Ioanne Oerberg Lugduni anno 1959 facta:

« LINGVA LATINA PER SE EXPLICATA

Quamquam in plerisque Europae gymnasiis seu lyceis a magistris peritissimis Latine docentur pueri atque adulescentuli, compertum habeo multos homines alia quidem doctrina liberaliter institutos linguam Latinam parum intellegere vel prorsus ignorare. Ex iis nonnulli in studio litterarum versati, cum intellegant quantum fructum ex scientia eius linguae percipere possent, moleste ferunt quod occasionem Latine discendi amiserint. Quibus ut nova eius rei occasio praeberetur, eos libros composui qui ‘Lingua Latina secundum naturae rationem explicata’ inscribuntur. Neque ab huius congressus proposito alienum mihi videtur paucis disserere de hac institutione, qua quintum iam annum nonnulli Dani, iuvenes maxime, per litteras Latine docentur, praesertim cum nova atque inusitata sit ratio instituendi.

Namque in libris conscribendis eam rationem secutus sum quae ‘naturae’ appellatur, a populari meo Arthur M. Jensen inventa ac primum ad linguam Anglicam, postea etiam ad linguam Gallicam adhibita. Ea linguarum docendarum ratio hoc maxime principio nititur, ut lingua aliena inde ab initio ipsa per se explicanda sit. Itaque libri in quibus aliqua lingua secundum hanc rationem instituitur ita componuntur atque ordinantur, ut omnia deinceps vocabula per se, etiam ab iis qui eius linguae omnino imperiti sint, intellegi possint, cum ex ipso contextu orationis perspicue appareat significatio verborum. Quod cum ita sit, nihil est quod ullum vocabulum in aliam linguam discipulo iam notam vertatur. Discipulus igitur iam inde ab elementis eo perducitur, ut linguam alienam quasi recta via intellegat, misso circuitu illo incommodo, qui per patriam linguam ad singula vocabula intellegenda fert. Enimvero ad maximam operam dandam incitatur discipulus, maxime quod ei necesse est ratiocinando et deliberando omnia dissolvere. Quoniam autem numquam nimia difficultate a conatu deterretur, non invitus, sed sua sponte ac voluntate contendit. Quibus rebus efficitur, ut lingua nova cito, tuto, iucunde perdiscatur. Satis enim constat inter omnes docendi peritos ea quae discipulus ipse sua ratiocinatione atque contentione animi reppererit multo facilius ac firmius memoriae inhaerere quam quae expedita atque absoluta ei tradita sint. Res ita reperta si novis exemplis in eodem capitulo saepius iteratur, satis cautum esse videtur ne rursus e memoria excidat.

Iam pridem ‘naturae ratio’ idoneam se praestitit qua linguae recentiores doceantur. Eadem vero ratione ut institui possit lingua Latina, necesse est eam ut sermonem cottidianum ac vivum, non ut linguam artificiosam iam extinctam tractare. Incipiendum est a sentiis simplicissimis ad rem communem omnibusque notam spectantibus, quae ita accurate disponenda sunt, ut nihil difficilius sit quam ut statim ab omni discipulo, nullo magistro

adiuvante, intellegi possit.

Longum est exemplis demonstrare quomodo hoc propositum in libris Latinis scribendis secutus sim. Opus sane magnum atque arduum fuit cum vocabula Latina tum res grammaticas ita nulla interpretatione adhibita explanare, praesertim cum eodem tempore narratione haud ingrata vitam cultumque Romanorum aliqua ex parte illustrare vellem.

Iam vero exstant quindecim fasciculi ex omni parte Latine scripti, quorum decem priores elementa grammatica tractant. Eius partis argumentum e vita privata eiusdem familiae Romanae trahitur, pars posterior est de urbe Roma et de rebus gestis Romanorum sicut a scriptoribus Romanis traduntur: etenim in extremis fasciculis ex libris T. Livii, Sallustii, Ciceronis integri loci leguntur.

Quodque capitulum sequuntur terna pensa grammatica, quibus primum formae grammaticae, tum vocabula, denique sententiae perdiscantur. In parte priore cuique capitulo additur pars grammatica, in qua separatim illustrantur novae res grammaticae pluribus exemplis certa ratione ordinatis.

Discipulis Danicis cum fasciculo primo traditur libellus quo lingua Danica explicatur disciplinae ratio et pronuntiatio vocabulorum Latinorum, itemque singulis fasciculis, qui quoque mense ad discipulos mittuntur, praecepta quaedam adiciuntur eadem lingua scripta, nec desideratur glossarium in quo vocabula Latina in linguam Danicam vertuntur (id quidem discipulo diligenti non necessarium, sed ultimum auxilium eorum qui parum sibi confidunt). Eadem adiumenta propriis linguis scripta, ut primum parata erunt, aliarum quoque gentium discipulis offerentur.

Quadriennium iam secundum hanc rationem docetur lingua Latina in patria mea. Discipuli nostri, sicut apparet ex exercitationibus quas accuratissime scriptas ad nos mittunt, brevi tempore multum proficiunt in lingua illa, cui sua sponte tantam operam dant; quin etiam aliquot epistulas Latinas haud male scriptas accepimus a discipulis qui paucis ante mensibus linguam Latinam ignorabant. Ita iam re probatum mihi videtur huius modi disciplina permultos, qui in scholis Latine non didicerunt, tanto studio linguae et litterarum Latinarum impleri posse, ut non modo Latine legendo, sed etiam scribendo delectentur. Spero igitur hanc disciplinam, ut est universalis atque omnibus gentibus conveniens, cum simul in complures nationes divulgata erit, aliquid collaturam esse ad linguam Latinam in pristinum statum restituendam. »